

LBRIS

We know
books

OCTAVIAN BLAGA

Iubirea

Editura *Agnos*

Sibiu - 2024

Tu ești îmbrățișare eternă de-ndrăgostit,
 Tu ești dăruire infinită a Iubirii,
 Tu ești dorința de viață fără sfârșit,
 Tu ești șoaptă de Duh a Iubirii,
 Tu ești tremur de buze al celui dorit,
 Tu ești privirea veșnică a Iubirii,
 Tu ești înflăcărare a inimii celui iubit,
 Tu ești asumarea eternă a iubirii,
 Tu ești sărutare de-ndrăgostit.

O, iubitul și dragul meu Adam! Dinainte de a te plămădi te iubeam și erai în cutele gândurilor Mele mai înainte de lume. Din veșnicie cu Mine erai și doream să Mă revărs în inima-ți fără oprire. Pofteam să te acopăr de sărutări și să-ți dăruiesc fructele veșniciei. Împărat din Împăratul iubirii te doream. Cât îți căutam privirea să văd dacă, doar-doar apare o licărare de dragoste în ea când te gândești la Mine. Cât dor nemăsurat simt în abisul inimii Mele pentru tine, ființă dragă. De aceea, din inimă rănită de iubirea pentru tine, privindu-ți spatele nesimțitor și nepăsător, așteptând întoarcerea ta cu brațe etern deschise, îți cânt din buze îndrăgostite:

Tu ești răsărit din privire de-ndrăgostit,
 Tu ești sfatul de taină de Mine păzit,
 Tu ești înflăcărare a inimii de-adânc infinit,
 Tu ești iubită revărsare de Mine dorit,
 Tu ești mișcare din abisu-mi nemărginit,
 Tu ești șoaptă de Duh din gura-Mi rostit,
 Tu ești asumarea iubitului fără sfârșit,
 Tu ești chipul luminii din Mine ieșit,
 Tu ești grăunte de duh în pământ tăinuit,
 Tu ești suflu de viață din Mine ivit,
 Tu ești rodul din gând desăvârșit,
 Tu ești germen de înger din Mine hrănit,
 Tu ești geamăt de-amor și oftatul sfințit,
 Tu ești sărutul Meu de-ndrăgostit.

Cuprins

Cel ce arzi de dragul meu cu doruri infinite.....	5
Introducere	9
Decembrie 1973 – Iubirea ca dăruire de Sine	11
Septembrie 2020 – Despre îngrijirea paleativă, piatra din capul unghiului și pacienta de 102 ani.....	13
Noiembrie 2018 - Locuri și oameni.....	17
August 2020 – Cunoașterea prin Iubire.....	22
August 1994 - De vorbă cu un profesor de matematică.....	25
Octombrie 2020 – Inginerul care căuta "ceva mai mult"	30
Iulie 2019 – Multiversuri, multidimensiuni și Iolande	35
Martie 2014 – Stagiul din Longueuil și geamandura.....	44
Octombrie 2020 – Drumul vieții.....	50
Iulie 1990 – Chemarea luminii	56
Januarie 2017 – AMM-ul și profesorul de istorie.....	59
Iulie 2019 – Soeur Carole.....	63
Mai 2021 – Scăldătoarea Vitezda.....	66
Noiembrie 1992 – Prima mărturisire	68
Mai 2021 – Strigătul din pustie	73
August 1992 – Părintele Iosif.....	78
Septembrie 2020 – Energiile și profesorul de tehnologie .	84
Mai 1993 – Somnul din parc	88
Mai 2002 – Mitropolitul și minerul.....	89

24 august 2020 – Pacienta de la spital care avea coșmaruri..	93
August 1994 – În curtea unui străin	99
Decembrie 2017 – Dentista și iubirea	106
Iunie 2004 – Vizita la protopiatul Deta.....	110
Iulie 2021 – Einstein și marea forță unificată.....	113
Decembrie 2018 – Este imposibil să uiți experiența luminii..	117
Februarie 2005 – Mitropolitul, preotul și ziarista	121
Februarie 2014 – Pacienta bolnavă de inimă	123
August 1994 - Starețul și morcovii.....	128
August 2016 – Bătrâna care a făcut un pact cu Domnul...	132
August 1994 – Tinerii proaspăt căsătoriți.....	136
Aprilie 2016 – "Christ in our hearts"	139
August 1994 – Domnul sau bastonul	144
Decembrie 2016 – Bătrânul care mai avea o cerere de la Dumnezeu.....	146
Februarie 2013 – Moise din Toronto	151
Octombrie 2017 - Judecata și dreptatea.....	155
Vacanță 1993 – Bătrânul de la gara din Vâlcea și părintele Iosif	159
Iulie 2011 – Experiența canadiană și ajutorul misterios..	163
Aprilie 2003 – Mitropolitul Nicolae și Alcatelul	167
Mai 2020 – Maica Carole și durerea de șale.....	172
Martie 1993 - Maica Domnului și migrenele	175
Noiembrie 2017 – Pacientul care nu vroia să moară singur	177
Noiembrie 2004 – Mitropolitul Nicolae și misterul plicului galben	181

Octombrie 2014 – Bătrânul de la spitalul din Longueuil.	184
August 2021 – Biserica din Sherbrooke	188
Iunie 2017 – Colegul cu probleme de dragoste	191
Mai 2018 – Vecinul Yves.....	195
Iulie 1979 – Îngerul bunicii.....	199
Septembrie 1984 – Piața Sfânta Maria	201
Februarie 2014 – Viziunea copilului interior.....	202
Septembrie 2017 – Femeia paralizată de douăzeci și șapte de ani.....	206
1990 – 1991 – Cum am redevenit ortodox.....	211
August 1994 – Fratele de la Pahomie și rugăciunea inimii..	213
Noiembrie 2017 – Experiența luminii	219
August 1994 – Vizita la Frăsinei cu Varsanufie.....	223
Decembrie 1989 – Revoluție la fereastră.....	226
Iulie 1994 – Varsanufie	232
Martie 1996 - Călugărul bătrân și pătura	241
Iunie 2018 – Situația Bisericii Catolice în Québec.....	243
Aprilie 1997 – Rugăciunea ca respirație	247
Noiembrie 2018 – Pacientul care nu putea muri cu inima încărcată.....	251
August 2021 – Preoția în Canada.....	257
Iunie 1992 – La Surduc și la părintele Horia	259
Octombrie 2019 – Bătrânul director și doamna profesoară	267
Octombrie 2003 – Mitropolitul Nicolae și democrația.....	270
Septembrie 2017 – Răzbunarea Domnului	273
Iulie 2017 – Lozincile popești	279

LIBRIS | We know books

August 1995 - Iar despre cunoaștere.....	281
Octombrie 2017 - Bătrânii din Québec	288
Noiembrie 2017 - Ce face ca un episcop să fie episcop.....	291
Octombrie 2017 - Bătrânul pentru care iubirea a învins	295
Octombrie 2021 - Meditație despre Iubire.....	299
Septembrie 2021 - Despre cel mai important moment dinainte de moarte.....	303
August 2019 - Soție prin ochii Domnului	308
Noiembrie 2017 - Pacienta cu delir religios	311
Octombrie 2021 - Cântecul îndrăgostiților	315

Cel ce arzi de dragul meu cu doruri infinite...

Deseori am ascultat acest răspuns al câte unui om dezorientat, rănit ori pur și simplu om: m-am salvat citind... Și punea numele unei cărți. Credeam că e o exagerare, deși în multe rânduri mie însumi liniștea mi s-a dăruit printr-o lectură. E motivul pentru care țin Psaltirea aproape de inima mea. Uneori, mai ales acum, spre maturitatea ce se cheamă subtil îmbătrânire, am trăit luni care m-au făcut să devin o carapace de om. Să-mi pierd tonusul de bucurie și răbdătoare înțelegere a lumii din jur. Deși știu că numai cu scuipatul pe față vom urca în Împărăția lui Dumnezeu, mi-e greu, tot mai greu să accept că pe cruce te urci singur, dar de dat jos, te dau jos alții. La vremea hărăzită de Însuși Domnul Care a trecut prin Cruce și ne-a dăruit Învierea.

În plină neliniște personală am luat în mână o carte dăruită mie cândva de Părintele Moise Iorgovan, „Moise de la Oașa”, cum îl alintăm noi. E vorba de volumul lui Octavian Blaga, *Iubirea* (Sherbrooke, 2021, 316 pg.). Era așezată în așteptare, atârnată de gândul de a o citi cândva. Și-i bine că a fost așa. Ce scriu acum nu este o prefață de carte – la o ediție nouă – și nici nu cred că aş putea scrie una la această carte. Ci este mai degrabă un oftat mare, de plâns răcorit. Un îndemn la lectură de dragul descoperirii uneia dintre cele mai ample cărți de teologie pe care am citit-o în ultimii ani. Sunt cărți pe care, citindu-le, îți vine gândul de a nu mai scrie niciodată. Nimic. Poate doar despre cartea care te face să nu mai scrii nimic. De frică să nu ți se vadă micimea sufletească, ori piticismul intelectual, ori pur și simplu neputința de a mai putea scrie ceea ce descoperi în scris de obicei: liniștea neliniștită a rostirii.

După cartea lui Octavian Blaga am plâns ca după prima lectură a Evangheliei după Ioan. E un jurnal, un jurnal de călătorie în căutarea și aflarea Ființei Care Se cheamă pe Numele Cel mai Sfânt: Dumnezeu-Iubire. Pornit din adolescența timișoreană (ce pagini calde are aici orașul de pe Bega, câte adevăruri semnaleză cel care a fost vecin bisericii de unde a început Revoluția!), trecând prin inima caldă a Părintelui Ghelasie de la Frăsinei și a minunaților săi ucenici – admirabil și real chipul Părintelui Varsanufie de la Pătrunsa –, apoi urcând parcă pe furcile de piatră și duh ale unui Tabor interior, omul acesta ne oferă prima oară, în teologia românească, un jurnal de isihasm și iubire. Preoțit în Banat, lucrând în asistență socială (veți găsi pagini admirabile și adevărate despre Mitropolitul Nicolae Corneanu), studentul de fizică mai caută și apoi crește în cunoaștere teologică. Plecat în Canada, în regiunea Quebec, unde acordă asistență spirituală persoanelor aflate în diferite stadii de viață în varii spitale și locuri de odihnă înaintea Odihnei, modul în care argumentează prin cunoașterea imediată nevoia de pregătire profesională și încordare sufletească vocația de înger păzitor al Marii Plecări emoționează, emoționează până la capăt. Nu știu să vă zic un rând care nu-i frumos în cartea aceasta. Sau să vă spun vreo experiență prezentată cu sinceritate în ea care să nu fie ziditoare. Admirabila căutare și trăire a Ființei Iubire prin rugăciune, slujire și liturghisire ne sunt astfel prezentate în cel mai firesc limbaj de viață și cultură a cumințeniei. Strașnic om, grozavă mărturie!

Veți descoperi între „personajele cărții” oameni, oameni adevărați. Așteptând eliberarea spre Împărăție, căutând împăcarea și iertarea. Veți descoperi că există medici și asistenți blazați și oboșiți de crucea muncii lor peste tot în geografia lumii acesteia și că, în fond, câte un nebun de Iubire șade în fiecare colț al lumii să-i vindece

murirea. Sunt pagini grele despre moartea asistată și despre modul contabilicesc în care sunt privite plecările noastre. Mulți dintre cei cărora le-am dăruit cartea au descoperit cât de mult seamănă cu câte un „personaj-nepersonaj” în îndoieli și cât și-ar dori să încheie firul vieții acesteia cu nădejdea pe care o inspiră plecarea lor. Deși subiectul e dur, dur prin natura sa și prin împrejurările sale, Părintele Octavian te face aproape să nu mai sesizezi moarte, ci să alergi spre deznodământ: Învierea! Așezat pe descriere, cu o limbă scriitoricească de excepție, Părintele nu critică, nu judecă și nu rănește pe nimeni cu povestea ce ne-o spune. Pare a fi mai degrabă un comentariu modern la Psalmul 118, așa după cum ți-l citește viața la urechea inimii.

Chipul unui episcop francez de Quebec și dragostea lui paternală, impresiile iconice despre câțiva părinți ai Frăsineiului ori ai monahismului românesc contemporan (am lăcrimat din amintirea Părintelui Teofil ori din aducerea aminte de sfinții Mănăstirii Turnu din propria mea tinerețe), chipul obosit, dar tandru, al unor oameni ai Bisericii Catolice în „remisie” în toată Canada ori infinit de luminoasele chipuri ale unor locuitori din rândurile cărții m-au topit sufletește, mi-au adus aminte de Dumnezeu, de Fiița Iubirii.

Veți zice, poate pe bună dreptate, că nu e vorba aici de nicio prefață. Nici n-aș vrea să o luați ca atare. E doar un apel de suflet să vă căutați cărțile preferate, să nu mai citiți cărți care maculează și incită la ne iubire. Căutați adevărul care vă face liberi, constant liberi, în respirarea Ființei Iubirii, care este Hristos Iisus. Căutați cărți care să vă crească inima, să-i depășească organicitatea bolnavă, deseori, tocmai din pricina rănilor din interior. Apărați fibra aceea de rugător și de om căruia-i pasă și nu vă rușinați de ea.

Părintele Octavian Blaga ne reînvață că Ființa Iubire e aici, la o respirație distanță, fiindu-ne însăși respirația. Când Părintele Moise mi-a trimis-o, am așezat-o în raft ca pe o carte. V-o dăruiesc din postura prefațatorului, v-o întind peste limite de coperti și lume, ca pe o provocare duhovnicească, de mare calitate a scriiturii și de un atent dozaj în asumarea, cuminte, a realității Iubirii ca Ființă.

Îngăduiți-mi să închei cu un gând din carte: „Iubirea mea dragă! O, dacă aş putea să nu Te uit niciodată! Să nu mă las prins de negreala lumii care mă separă de Tine. O, dacă aş putea să respir la nesfârșit parfumul Tău. Ce rău îmi pare că Tu, fiind la distanță de un gând față de mine, eu te cred departe. Pe Tine, Cel ce arzi de dragul meu cu doruri infinite” (p. 251).

Carte de trăire, slujire și iubire. Mai mult nu pot zice, decât: luați și citiți! Schimbă viața!

Preot Constantin NECULA

Sibiu, 18 noiembrie 2024

Introducere

Fiecare dintre noi, datorită experiențelor și încercărilor pe care le traversăm în viață, avem întrebări sau preocupări în jurul cărora se structurează întreaga noastră existență. Viața devine astfel o continuă căutare, până când suntem puși față în față cu evidența eliberatoare a răspunsurilor sau a realizărilor dorite. Pe lângă armonia, pacea și împlinirea spirituală pe care o aduc, acestea ne cheamă ulterior la mărturisirea vie a rezultatelor trăite pentru a-i sprijini pe semenii noștri în căutările lor. Devenim astfel mărturisitori prin experiență ai răspunsurilor primite.

În ceea ce mă privește, de când mă știu, am avut o singură întrebare în jurul căreia a gravitat întreaga mea viață: „Ce este iubirea?” Simțeam această întrebare cum îmi curge prin sânge în copilărie, trăind-o simplu la nivelul îmbrățișărilor și sărutărilor de copil. În adolescență, întrebând mulți oameni din România, mă fascina multitudinea de opinii și de interpretări pe care aceștia o puneau pe seama ei. Este remarcabil de observat cum concepțiile noastre despre iubire oscilează de la a o percepe ca pe o boală mentală până la a o plasa pe pedestalul celei mai mari virtuți. Nu cunosc un alt concept care să polarizeze cu o așa mare forță sufletele noastre.

Această conștientizare m-a motivat să cercetez cu o sete și mai mare ce este iubirea. Am ascultat implicațiile ei infinite prin mii și mii de guri, atât în România cât și în Canada, acompaniind oamenii în spitale și în cămine de pensionari. Treptat, am început să înțeleg că toate preocupările noastre converg unanim spre această unică întrebare care mă preocupa încă din copilărie.

După zeci de ani de frământări și întrebări am primit răspunsul care mi-a liniștit căutarea și care m-a condus spre pacea mult dorită de către sufletului meu. Prin multe experiențe, lumina Iubirii m-a despărțit gradual de conceptu-

alizarea ei. De la "ce" m-a introdus în gândurile unui "cine", în gândurile acestei Conștiințe, acestei Ființe abisale, care este iubirea. Trăind mai apoi în curțile Iubirii, am căzut rănit de Ea și, în îndrăgostirea fără limite, am găsit intrarea în tot ceea ce este minunat.

Îi trebuie mult timp unui suflet să poată accepta să se verse în scris și să unduie în adierea Iubirii. Cine poate suporta îmbrățișarea care îți pătrunde întreaga ființă și care-ți trezește la viață până și cele mai ascunse și mai refulate dorințe și amintiri? Cine dorește aceasta nu știe ce dorește... Dorirea de dincolo de dorire... Clipă eternă... Atingere care te trezește și-ți pune soarele în inimă... Ieșire din lume care face lumea imposibilă...

Dar, la cererea episcopului locului, dau la rândul meu o modestă mărturie despre Cine este Iubirea, așa cum s-a descoperit Ea sufletului meu, prin experiențele care mi s-au dat să le trăiesc și prin gurile oamenilor care mi-au fost scoși în cale. Scrierea de față este o privire posibilă asupra unui subiect infinit, subiect care nu poate fi epuizat sau constrâns într-o definiție oarecare.

Octavian Blaga

Decembrie 1973 - Iubirea ca dăruire de Sine

La baza vieții și a existenței, dincolo de dorința simplă, se ascunde întotdeauna un gest de iubire. Dăruirea de sine, prin care o ființă îi face loc altei ființe, acceptând posibilitatea existenței ei în detrimentul propriei sale existențe, este iubirea. Este un fel de: "fii și tu cu mine" sau un: "lasă, să fie și el cu noi". Acest "să fie" este gestul de dragoste al Ființei Iubire care face posibil posibilul dorit. Dorința singură, fără iubire, nu poate să genereze viață. Și chiar dacă ar face-o, acea ființă nu și-ar putea începe viața și creșterea în lipsa dăruirii din sine a cuiva.

Acest "să fie" a stat și la baza vieții mele atunci când femeia care avea să devină mamă și-a asumat liber consecințele de a se opune soțului ei care-i cerea din egoism să mă omoare. Sacrificiul de sine, gestul asumat de iubire, acest "lasă să fie și el" constituie gândul de iubire care stă la originea existenței mele. Probabil acest gând a fost și o revoltă împotriva narcisismului unui Cronos care-și devora copiii. A fost un "ajunge!" spus în fața egoismului ucigaș care a curmat viața fraților mei nenăscuți... Gestul de dăruire de sine care cheamă iubirea să vibreze într-un impuls de viață făcător, venit dintr-o tresărire de duh, răsărit dintr-o acceptare de dar, transformat într-un gând de viață, acest simplu, dar hotărât "să fie", este începutul vieții mele de om.

Chemarea asumată la existență din duh de iubire și limitarea de sine, ca început al existenței și libertății celui alt, sunt o însușire a dinamicii intime a Celui ce a pornit din Sine toată ființa. Despre dimensiunea intimă a Ființei Iubire, ascunsă oricărei priviri indiscrete, nimeni nu poate vorbi. Izvorul Iubirii este de neatins cu mintea, în el prăvălindu-se dimensiuni peste dimensiuni, toate fiind atrase de puterea abisală de dincolo de eternitate a Iubirii.

În ultima dimensiune, focul Iubirii nestinse și neschimbate atrage în el orice altă posibilă existență dimensională, topind-o în Sine. Veșnicile, hiper-veșnicile, eternitatea dincolo de orice posibilă conceptualizare și orice altă

eventuală zvâcnire de conștiință sau gând, sunt cuprinse în El într-o unitate dincolo de conceptul de absolut, în simplitatea profundă a Iubirii unificate.

Abisul Ființei Iubire, profunzimea Ei, este de nesondat, de ne-conceptualizat și scapă oricărei încercări de a o cuprinde cu mintea sau prin experiență. În acel abis, toate sunt întoarse în unirea de nedescris a Iubirii. Expresia ei desăvârșită o găsim în dimensiunea conștiințelor Iubirii.

Necesarul implicit al Iubirii de a se dăruia și de a se comunica este desăvârșit în triada celor trei expresii ale Iubirii desăvârșite ale unicei Ființe. Unul îl iubește pe Doi și îi comunică această iubire lui Trei, implicându-l integral în dinamica iubirii. Nu există o iubire mai mare, mai perfectă, mai dăruitoare, ca iubirea dintre cei Trei, fiecare având în Sine întreaga Ființă a Iubirii. În cei Trei nu este un loc sau un gând, sau o parte, care să nu fie Iubire. Ei sunt expresia dincolo de veșnicie a Ființei Iubire, a Iubirii.

În dinamica iubirii perfecte, din dăruirea și revărsarea unuia în altul al celor Trei, a apărut din eternitate gândul dăruirii infinite spre toate posibilitățile existenței, într-o sârbătoare multidimensională și multi-universală a Iubirii.

Iubirea este implicit dăruitoare și, ființial, caută ca pe toate să le aducă în iubire, pentru că doar în Ea și prin Ea se pot toate împlini. Dar pentru ca iubirea să fie posibilă, Ființa Iubire a generat din dragoste primul act al dăruirii sale: retragerea de Sine. Retrăgându-Se, ființele pot exista și au libertatea de a se uni sau nu cu revărsarea multidimensională a Iubirii. În felul acesta au fost populate dimensiunile cu ființe libere, chemate la iubire, care au ales fiecare, în deplină libertate, orientarea conștiinței lor.

În actul de creație al ființelor de duh (spirituale, mentale), Ființa Iubire a dăruit vibrația vieții din Sine, fără de care nicio ființă nu are un suport existențial. Vibrația vieții este pornită din gândul etern de dăruire de Sine. Este vibrația iubirii dintre cei Trei. Acest suflu îndrăgostit este viața însăși și el este imprimat oricărei ființe pentru a putea trăi. Viața este astfel respirația îndrăgostită a Ființei Iubire. Această

respirație este ADN-ul vieții care imprimă structural ființelor căutarea iubirii, dorirea celuilalt și puterea de a iubi.

Această vibrație este originea vieții ca dinamică trinitară, imprimând ființelor o direcție, un impuls inițial, un scop de urmărit. De asemenea, în urma asumării lui conștiente, acest fior îndrăgostit conduce ființele la finalitatea lor, adică la odihna dinamică în brațele Iubirii însăși, în căldura îmbrățișării mult dorite.

Murmurul Iubirii a mișcat și inima mamei mele, sătulă de egoismul care îi cauza numai suferință, și a încurajat-o să-și întindă brațele sale pentru a mă primi și pentru a deschide drumul unei noi povești de dragoste dintre om și Iubire.

Septembrie 2020 – Despre îngrijirea paleativă, piatra din capul unghiului și pacienta de 102 ani

Au trecut deja cinci ani de când acompaniez în Canada oameni care sunt în îngrijire paleativă. Dacă mi-ar fi spus cineva mai demult că este o bogăție și un privilegiu să îi însoțești pe oamenii care-și trăiesc ultimele săptămâni de viață, cu siguranță nu l-aș fi crezut. Probabil mi-ar fi părut rău pentru acel om care a ajuns să caute viața în moarte.

Față de oamenii care se pregătesc de plecare, majoritatea dintre noi avem sentimente de părere de rău, de compătimire și de tristețe. Când mergem să-i vedem pentru ultimele ori în viață, simțim în inimile noastre neputință și anxietate și, foarte des, în prezența lor simțim frica morții cum ne cutremură conștiințele. Alteori, ne ascundem de ei pentru a nu-i vedea în această stare, pentru a ne aminti de ei pe când erau în putere și sănătoși. Evităm să ne ducem copiii să-i întâlnească ca să nu sufere, văzându-i slăbiți de boală.

Cu toate acestea, acolo, pe paturile de spital de la Departamentul de îngrijire paleativă, se scriu concluziile vieților noastre, în tot realismul lor, dezbrăcate de orice

duplicitate. Acolo putem găsi eleganța sincerității unui suflet care nu mai are nimic de pierdut.

Frumoși sunt copiii și frumoasă este iubirea lor simplă și nevinovată, dar mult mai frumos este un suflet care a ajuns până la sfârșitul vieții să cunoască prin experiențele sale distincția între iubirea strâmbă, egoistă, și iubirea ca Ființă dăruitoare. Este însă minunat și sfânt acela care, îndrăgostit fiind de această Ființă, la trecerea în dimensiunea dragostei curate, nu mai știe ce este doliul, pierderea sau remușcarea.

Astăzi realizez ce mare dar am primit când am fost angajat să-i acompaniez pe cei ce așteaptă plecarea, îmbogățindu-mă pe neobservate prin concluziile vieții lor.

"Piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat în ochii noștri". Iată simpla concluzie a peste trei mii de oameni pe care i-am acompaniat în viață și în moarte. Cu toții ajungem la capătul drumului vieții acesteia în momentul în care trebuie să punem ultima piatră la construcția ființei noastre. Cu această piatră construcția este împlinită. Este gata. Fără ea, suntem neisprăviți, neterminați, demni de milă și pierduți în necunoscut. Fără ea, zidurile cad și vedem la sfârșitul vieții nimicul care ne înghite prin non-sensul lui.

Ceea ce ne învață trecerea semenilor noștri prin moarte este că finalitatea edificiului de suflet, la fel ca și originea sau temelia lui, nu sunt din acest univers. Sunt o împlinire prin depășirea contingenței celor trei dimensiuni. Această piatră din capul unghiului pe care nu au bagat-o în seamă ziditorii este cununa de pietre prețioase a învingătorului, este medalia aurită a celui ce câștigă. Este ceea ce definește întreaga construcție, întregul nostru edificiu spiritual. Această piatră care ne cheamă să o alegem este chiar Ființa Iubire.

Acolo, la finalul ultimului act al compoziției teatrale a vieții acesteia, poți întreba pe cei ce văd cortina căzând peste scenă despre ce este vorba în acea piesă. Degeaba îl

întrebi pe cel ce de abia intră în sală cu inocența și curiozitatea lui de nou-venit. De la el vei primi un răspuns entuziast și vei gusta iubirea lui neîncercată, care nu știe încă diferența între Iubirea curată, dăruitoare, și Iubirea strâmbă, egoistă. El se oferă necondiționat, fără să știe căror ființe se poate dăruii și cărorora nu. Capcanele îl așteaptă la tot pasul. Încă nu știe că puterea lui de iubire, despărțită de Ființa ei, prin orientarea pe care i-o alege, își poate pierde sensul firesc și, paradoxal, poate să-i producă infinită suferință.

De aceea, dacă cineva vrea să înțeleagă viața atunci să meargă să învețe de la cei ce pleacă din ea. Pentru că toți am fost copii, având iubire dăruitoare din inerția nașterii, dar puțini, extrem de puțini, ajungem să fim iubire dăruitoare matură și asumată. Dacă primim vreodată darul de a putea vizita oameni înainte de plecare, să știm că mare dar am primit. Acolo măștile cad. Minciuna se oprește. Adevărul răsare. Răspunsurile se revelează. Atunci primim cea mai importantă și bogată moștenire pe care noi oamenii putem să o primim de la oameni. Să nu ne fie frică și să nu fim triști, ci să ne bucurăm că putem în sfârșit trăi o clipă în adevăr.

Un astfel de moment trăiesc astăzi, întâlnindu-mă la spital cu o pacientă romano-catolică de 102 ani aflată în îngrijire paleativă. Are un cancer în fază terminală. Intru încet la ea în salon să văd dacă este trează. Sub efectul medicamentelor, pacienții alternează perioadele de somn cu perioade de veghe. Saloanele de îngrijire paleativă seamănă cu o cameră obișnuită, nu cu una de spital. În general, familiile pacienților ornamează camera cu fotografii sau obiecte cu valoare sentimentală, care aduc o consolare celor dragi. La această pacientă poți vedea desenele stră-strănepoților ei, trei figurine de îngeri, un tablou cu familia ei întregă și o icoană veche cu Iisus.

Când mă vede în cadrul porții, îmi face semn cu mâna. Este foarte slăbită, vede doar cu un singur ochi și aude cu mare dificultate. Asistenta-șefă m-a rugat să am o convorbire cu ea pentru că a avut o noapte dificilă în care a

căzut din pat, lovindu-se la șold. Ne-am mai văzut de trei ori până acum și asistentele spun că-i fac bine întâlnirile noastre. Nu are probleme cognitive, ceea ce este surprinzător pentru vârsta ei. Date fiind informațiile primite din partea asistentei mă așteptam să o găsec tristă, iar în loc ea îmi face cu mâna din fotoliul în care stătea. Mă apropiu, o salut, iar ea îmi prinde mâna, și-o pune pe obraz și mi-o sărută cu drag. Nu mă așteptam la acest gest de familiaritate și de iubire din partea ei. Mă aplec și o strâng încet în brațe.

Mă așez lângă ea și începe să-mi povestescă ce s-a întâmplat peste noapte. Singurul ei regret era că le-a deranjat pe cele două angajate care au ajutat-o să se culce înapoi și că le-a îngrijorat pe asistente. În tot acest timp mă ține de mână ca pe copilul ei, mă face să mă simt bine, îmi zâmbește. Știe bine cine sunt. Știe că nu sunt preot catolic, că sunt ortodox. Nu o deranjează deloc, chiar dimpotrivă, după ce ne întâlnim, își pune singură mâna mea pe cap și-mi cere câte o binecuvântare. Mă uitam la ea și mă întrebam cum poate femeia aceasta, chiar în așa circumstanțe, să găsească puterea să îmi surâdă și să mă facă să mă simt binevenit în camera ei. De mână cu ea, aveam impresia că trăiesc o stare de acasă, o stare de pace și confort.

Îmi vorbea cu mare drag: "Știi, Octav... cred din toată inima mea că nimic în lumea aceasta și cred că nici în lumea viitoare nu este mai puternică și mai bună ca iubirea altruistă a Domnului și ca o inimă îndrăgostită de El." Rostește cuvintele cu așa o convingere și încredere încât îmi simt inima mișcată de puterea dragostei ei. Are chipul luminos ca o ființă de lumină și camera toată parcă se luminează cu noi când ea îmi vorbește.

Privindu-mă duios, continuă: "Iubirea Lui ne ajută să trecem peste toate, iar dacă suferim este pentru ca să ne desprindem de lume, ca să nu ne pară rău după ea și după trup, și mai mult să-L iubim pe El. Mi-a spus în seara asta că vine mâine să mă ia la El. De aceea am căzut din pat, am vrut să-L urmez... Dacă ai ști de când aștept să plec... Sunt așa de

fericită." Chicotea ca o fetiță îndrăgostită care credea că-și va întâlni iubitul și avea lacrimi de bucurie pe obraji. I le șterg cu un șervețel și mai stăm împreună jumătate de oră, bucurându-ne împreună.

Observ că are mai multă energie ca alte dăți, dar, cu toate acestea, nu doream să o obosesc prea mult. Ne luăm rămas bun. Mai îmi sărută o dată mâna, și-o pune pe cap și ne despărțim bucuroși. Îmi spune înainte să ies pe ușă: "iubirea dulce a Domnului să fie cu tine". Era ultima dată când aveam să ne vedem. Ziua următoare a intrat în comă și a doua zi a plecat la iubitul ei.

Ieșind de la ea din cameră simțeam și eu că plutesc, simțeam că am călătorit într-un alt univers, într-o altă lume.

Noiembrie 2018 - Locuri și oameni

Locul în care venim în lume și locurile unde facem primii pași în viață ne sunt scumpe tuturor. Mă refer aici la locurile în care ființa noastră, sufletul nostru, a fost născut, hrănit, crescut, iluminat și a fost învățat să zboare. Ne aducem cu toții aminte cu drag de ele. Le păstrăm în seiful de taină al memoriei noastre și, conștient sau mai puțin conștient, gravităm în jurul acelor comori neprețuite toată viața. Mai târziu, ascultându-i pe cei ce pleacă din viață, mi-am dat seama că aceste locuri nu sunt nicio țară, nici un oraș, nici un sat, niciorice alt reper terestru. Ele sunt de fapt inimile oamenilor purtători de iubire, oameni în care iubirea este activă.

Prin aceste "locuri", iubirea ne chemă, ne naște, ne crește și ne învătă puțin câte puțin, după puterea fiecăruia dintre noi, cum să devenim și noi la rândul nostru iubire. Aceste "locuri" sunt un părinte iubitor, o bunică sau un bunic, o rudă care își face timp pentru noi, un profesor, un prieten, un soț sau o soție, sau orice alt om de suflet cu care am intrat în contact și care ne face loc în inima lui. Implicit,